



Voorstel

Gemeenteraad

Datum: 11 juni 2018
Zaak: 2018-016494
Portefeuillehouder: Erik Drenth

Opsteller: Zwier Meerman
Contactgegevens: zwier.meerman@midden-groningen.nl
Stukken ter inzage:

Onderwerp: Voorjaarsnota 2018

1. Voorstel

- a. Kennis te nemen van de financiële positie van de gemeente voor de jaren 2018 t/m 2021.
- b. De in de Voorjaarsnota 2018 opgenomen voorstellen te verwerken in de begroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2021.

2. Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota. In deze nota hebben wij de ambities over o.a. duurzaamheid, sociaal en economisch beleid, dienstverlening uit Kompas en het Coalitieakkoord 2018-2022 naar beleid en middelen vertaald. In het coalitieakkoord hebben de collegepartijen uitgesproken dat zij streven naar een bestuursstijl waarin het gesprek met de samenleving wordt aangegaan, dienend leiderschap wordt getoond en een organisatie wordt opgebouwd die ondersteunend is aan de inwoners. De lokale overheid moet kunnen loslaten en vertrouwen op de kracht in de samenleving. En daar waar die kracht onvoldoende aanwezig is, zullen we ondersteuning bieden zonder dat wij het overnemen.

Wij hebben aan deze ambities in de afgelopen maanden al volop vorm en inhoud gegeven. In Overschild wordt het thema 'groots in kleinschaligheid' optimaal in de praktijk gebracht. In het dorp hebben veel woningen aardbevingsschade; het merendeel van de panden dient versterkt te worden. Dit is een grote, uitdagende opgave die goed en zorgvuldig uitgevoerd dient te worden. De bewoners worden door ons gefaciliteerd omdat dit een uitgelezen kans is om de versterkingsopgave en dorpsvernieuwing tegelijkertijd uit te voeren. De bewoners denken samen met de bekende stedenbouwkundige- en landschapsarchitect Winy Maas na over de toekomst van het dorp; wij ondersteunen deze visie door structureel overleg te voeren met de Nationaal Coördinator Groningen, regionale en landelijke overheden om de versterkingsopgave overkort te kunnen uitvoeren. Daarnaast stimuleren wij nieuwe maatregelen om de veiligheid



in het gebied te vergroten en nemen wij het initiatief om samen met de bevolking en bedrijven energiebesparingen te bereiken.

Uitvoeringsagenda

In ons coalitieprogramma hebben wij aangegeven te willen werken met een uitvoeringsagenda. Daarin zetten wij onze ambities voor de komende periode neer. Bij de uitvoering van werkzaamheden willen wij als bondgenoot optreden naar onze inwoners: we zetten hen centraal als het gaat om meedenken en uitvoeren. De uitvoeringsagenda die in de voorjaarsnota is opgenomen bevat op hoofdlijnen de volgende onderdelen:

- **Gevolgen mijnbouw**
Wij staan naast inwoners die met de gevolgen van gaswinning en zoutwinnig te maken hebben. Een goed voorbeeld is de aanpak in Overschild: bewoners denken samen met de bekende stedenbouwkundige- en landschapsarchitect Winy Maas na over de toekomst van het dorp; wij ondersteunen deze visie door structureel overleg te voeren met de Nationaal Coördinator Groningen, regionale en landelijke overheden waarbij de inzet is de versterkingsopgave onverkort te kunnen uitvoeren. Daarbij staat de veiligheid van onze inwoners centraal. We zijn van plan structureel € 774.000 euro per jaar uit te geven, maar gaan er van uit dat deze kosten door anderen gedekt worden.
- **Openbare ruimte**
Wij vernieuwen de beheers- en onderhoudsplannen voor de openbare ruimte. Hiermee gaan forse investeringen gepaard, die onze inwoners gaan merken door een betere kwaliteit van verlichting, bestrating en groen. Hiervoor nemen wij vanaf 2019 € 1,5 miljoen structureel op in de begroting.
- **Duurzaamheid**
Met extra investeringen, bovenop de wettelijke verplichting, in duurzaamheid werkt Midden-Groningen aan een groene toekomst. We hebben de ambitie om stap voor stap bestaande dorpen en wijken aardgasvrij te maken. Daarnaast hebben wij bij het ministerie van BZK een verzoek ingediend voor een 'proeftuin' subsidie voor ongeveer 600 woningen in Hoogezand Noord waarbij restwarmte van ESKA benut wordt. Aan diverse uitvoeringsmaatregelen besteden wij in de komende jaren € 188.000. Daarnaast vullen we een revolverend fonds met € 500.000 om gemeentelijk bezit te verduurzamen. Zo geven we het goede voorbeeld.



In het bijzonder spannen we ons in om de tweede fase van het warmtenet gerealiseerd te krijgen waarmee 1350 woningen duurzaam, op basis van restwarmte van ESKA, kunnen worden verwarmd.

- **Dorps- en wijkgericht werken**

Dorps- en wijkbewoners die hun eigen omgeving vorm geven zijn van groot belang voor de leefbaarheid van Midden-Groningen. We maken extra middelen vrij om alle wijken en dorpen van een eigen budget te voorzien. Daarnaast willen we een leefbaarheidsfonds instellen van waaruit we bijdragen aan activiteiten die de leefbaarheid in onze gemeente versterken. Komende maanden werken we dit beleid samen met dorps- en wijkverenigingen uit. Hiervoor nemen wij structureel vanaf 2019 € 140.000 in de begroting op.

- **Co-financieringsfonds**

Veel actieve inwoners zijn vaak zelf in staat om uit allerlei bronnen subsidies op te halen, maar vaak vragen subsidiegevers co-financiering van de gemeente. We richten een fonds in dat bedoeld is om subsidies van anderen mogelijk te maken. Daarvoor nemen we structureel € 200.000 in de begroting op.

- **Fonds voor MKB-bedrijven**

Kleine ondernemers zijn de motor van de lokale economie. We ontwikkelen gerichte maatregelen om kleine ondernemers te steunen, aanvankelijk in de voormalige gemeente Slochteren, daarna in heel Midden-Groningen. Daarvoor nemen we incidenteel in 2018 € 100.000 op en structureel vanaf 2019 € 200.000.

- **Woonvisie**

Midden-Groningen is een prachtige gemeente, waar je stedelijk en landelijk kunt wonen, met een hoog voorzieningenniveau, dicht bij de stad Groningen. Daar liggen volop kansen voor een nieuw woonbeleid, dat we samen met onze inwoners op willen stellen. Daarvoor nemen we incidenteel in 2018 € 150.000 euro op.

- **Minimabeleid**

We ondersteunen Midden-Groningers met een laag inkomen, door voorzieningen voor minima bereikbaar te maken voor meer mensen, door de inkomensgrens voor het activiteitenfonds op te trekken naar 125 procent van het sociaal minimum. Daarnaast verhogen we de subsidie van de voedselbank. Voor het minimabeleid nemen we



incidenteel in 2019 € 192.250, in 2020 € 279.500 en in 2021 € 316.750 in de begroting op.

- **Sociaal domein**

Door de oplopende kosten van jeugdzorg stijgen de tekorten in het sociaal domein. We nemen de komende periode maatregelen om ervoor te zorgen dat de kosten beter in de hand gehouden kunnen worden. Om ervoor te zorgen dat jongeren de zorg krijgen die ze nodig hebben terwijl we meer grip krijgen op de kosten, nemen we in 2018 € 2 miljoen en in 2019 € 1 miljoen incidenteel in de begroting op.

- **Afvalinzameling**

Afvalinzameling is een onderwerp waarmee iedereen te maken heeft en waarover iedereen een mening heeft. Wij willen alle meningen horen om 'anders met afval' te kunnen omgaan. De ideeën van inwoners vormen de basis voor een nieuwe visie op afvalinzameling die past bij deze tijd en die veel draagvlak heeft onder de bevolking. De kosten van het afvalbeleid worden gedekt uit de inkomsten uit de afvalstoffenheffing. Deze wordt jaarlijks vastgesteld.

- **Accommodatiebeleid**

We hebben in de afgelopen jaren in onze scholenbouw een verdiepingsslag gemaakt om toekomstgerichte, duurzame en gezonde scholen te realiseren. Dit beleid zetten we ook voort in Muntendam en Meeden. Voor het centrumplan in Muntendam nemen we incidenteel € 800.000 in de begroting op, en voor het MFC en de school in Meeden een extra structurele investeringsruimte van € 25.000.

Financieel

Ondertussen worden wij ook geconfronteerd met financiële uitdagingen. Na de samenvoeging van gemeenten dienen we nu 'schoon schip' te maken met de herindeling om een nieuwe start van Midden-Groningen mogelijk te maken, o.a. door het herijken van de reserves en voorzieningen. Bij het samenstellen van de drie jaarrekeningen 2017 hebben wij onder andere te maken met het naar beneden bijstellen van de voorspelde opbrengst uit de verkoop van grond en de miljoenentekorten op de Jeugdzorg. Tegelijk met de vertaling van het coalitieakkoord naar beleid en middelen presenteren wij ook maatregelen om de financiële positie van Midden-Groningen solide te maken. Uitgangspunt is namelijk een structureel sluitende begroting in meerjarenperspectief. Daarom stellen wij maatregelen voor die naar onze mening onontbeerlijk zijn om de tekorten - die in 2018, 2019 en 2020 bij ongewijzigd



beleid oplopen tot ruim € 2 miljoen - weg te werken. Midden-Groningen kan hierdoor daarna een stevige, solide, financiële positie tegemoet zien. Wij beseffen dat het moeilijke ingrepen zijn, maar onontbeerlijk om zowel deze financiële doelstelling te bereiken als onze ambities uit het collegeprogramma onverkort te kunnen uitvoeren.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de begrotingspositie van Midden-Groningen weergegeven. Deze tabel geeft de financiële gevolgen aan van de vertaling van het coalitieakkoord en verdere ontwikkelingen. Dit leidt tot begrotingstekorten.

Financieel meerjarenperspectief	2018	2019	2020	2021
Saldi primaire begroting	94.304	25.538	35.051	53.150
Besluiten + correcties voor Voorjaarsnota'18	-955.658	1.288.117	1.372.714	3.676.600
Saldi voor Voorjaarsnota 2018	-861.354	1.313.655	1.407.765	3.729.750
Effect Voorjaarsnota 2018	-730.187	-3.636.997	-3.876.094	-4.392.436
Meerjarenperspectief na Voorjaarsnota 2018	-1.591.541	-2.323.342	-2.468.329	-662.686

De gemeentelijke organisatie draagt bij aan een gezonde gemeentebegroting door een structurele vermindering van het aantal medewerkers en door reductie van boven formatief personeel (ontstaan doordat het personeel van drie organisaties is samengevoegd). Tegelijkertijd investeren wij in 2018 en 2019 met extra financiële middelen in ons personeel om te komen tot een moderne organisatie, passend in de visie van Kompas. Verder is ons streven om een stevige impuls te geven aan de gemeente als aantrekkelijke werkgever, door verjonging van onze organisatie waardoor er structureel lagere personeelskosten zijn in de toekomst.



In begroting 2018 verwerkt	2018	2019	2020	2021
Stelposten				
Afbouw aantal medewerk(st)ers 5 per jaar	0	330.000	660.000	990.000
Afbouw bovenformatief personeel	0	410.000	650.000	790.000
Afbouw extra inzet middelen organisatieopbouw	0	0	500.000	500.000
Totaal opgenomen in de begroting 2018	0	740.000	1.810.000	2.280.000

Wij stellen verder voor om de Onroerend Zaakbelastingen (OZB) met 5% te verhogen, bovenop de jaarlijkse trendmatige verhoging. Door de OZB te verhogen en door de taakstelling op Personeel kan een flinke impuls worden gegeven aan het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte. Wij willen hiervoor € 1.500.000 extra aanwenden. Daarnaast willen wij € 340.000 extra beschikbaar stellen voor dorpen en wijken. In ons collegeprogramma hebben wij aangegeven om inwoners meer verantwoordelijkheid en zeggenschap te geven om zelf de kwaliteit van de leefomgeving te beïnvloeden. Door deze bijdrage kunnen we initiatieven van inwoners, gericht op het verder vergroten van de leefbaarheid en de woonkwaliteit in Midden-Groningen ondersteunen. De bewoners worden daarbij professioneel ondersteund door de gebiedsregisseurs die als eerste aanspreekpunt vanuit de gemeente fungeren voor de bewoners.

In onderstaande tabel wordt de financiële situatie weergegeven na het treffen van de voorgestelde maatregelen.

Financieel meerjarenperspectief	2018	2019	2020	2021
Meerjarenperspectief na Voorjaarsnota 2018	-1.591.541	-2.323.342	-2.468.329	-662.686
OZB verhoging 5%	0	750.000	750.000	750.000
Aanwending Algemene reserve	1.591.541	1.573.342	1.718.329	0
Nieuw meerjarenperspectief 2018-2021	0	0	0	87.314



De gevolgen voor de ontwikkeling van de Algemene Reserve zijn in onderstaande tabel weergegeven.

ontwikkeling algemene reserve Midden-Groningen	2018	2019	2020	2021
Saldo 1-1-2018	6.004.389	14.490.678	12.057.337	10.479.008
Mutatie begroot 2018 en MJP (breedbandinternet)	-20.000	0	0	0
Geprognoseerde resultaten 2018 - 2021	-1.591.541	-1.573.342	-1.718.329	0
Afkoop parkeergelden Stadscentrum	140.000	140.000	140.000	140.000
Herijking van de reserves	11.000.000	0	0	0
Max. bedrag inzet AR-deel labeling voor dekking tekorten Sociaal Domein	0	-1.000.000	0	0
Toevoeging restant bestemmingsreserve Sociaal Domein	77.830			
Nog te verrekenen extra tekorten Sociaal Domein 2017	-1.120.000	0	0	0
Saldo 31-12-2018	14.490.678	12.057.337	10.479.008	10.619.008

Wij hebben niet alleen gekozen voor een open en transparante participerende bestuursstijl; ook onze communicatie is open en proactief, naar zowel onze inwoners als naar de raad. Collegebesluiten proberen we zo helder mogelijk te communiceren, via onze eigen (digitale) kanalen op Twitter, Facebook en onze website, maar ook door ze toe te lichten tijdens de twee-wekelijkse persgesprekken met vertegenwoordigers van de lokale en regionale nieuwsmedia en via onze eigen gemeentelijke informatiepagina.

Met al deze ambities is het onze uitdaging om met de inzet van alle collegeleden, raadsleden, medewerkers van de gemeente - en vooral samen met onze inwoners - verder te bouwen aan een mooie en aantrekkelijke gemeente Midden-Groningen.

3. Publiekssamenvatting

In deze voorjaarsnota 2018 wordt inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Midden-Groningen voor de komende jaren. Ook is een verdere uitwerking opgenomen van het coalitieakkoord.

4. Bevoegdheid van de raad

Dit voorstel wordt aan de raad voorgelegd in zijn kaderstellende rol

5. Beoogd effect

Inzage verstrekken in de beleidsmatige en financiële stand van zaken.



6. Historische context

De herindeling van de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde hebben geleid tot het ontstaan van de gemeente Midden-Groningen.

7. Argumenten

Kennis te nemen van de financiële positie van de gemeente voor de jaren 2018 t/m 2021.

Hiermee wordt inzicht gegeven hoe de gemeente Midden-Groningen er financieel voor staat.

De in de Voorjaarsnota 2018 opgenomen voorstellen te verwerken in de begroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2021.

Bij het samenstellen van de begroting 2019 zullen de in de Voorjaarsnota genoemde onderwerpen worden verwerkt.

8. Kanttekeningen en risico's

-

9. Financiële paragraaf

Financiële mutaties verwerken in begroting 2018 en meerjarenramingen 2020-2021.

10. Communicatie

Via de pers en een openbare raadsvergadering.

11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdspad)

-

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

Rein Munniksmas
Burgemeester

Henk Mulder
Secretaris

Bijlage:



Pagina: 9 van 9
Datum: 11 juni 2018
Zaak: 2018-016494

- 1 Voorjaarsnota 2018
- 2 Bijlage 1 Mutaties Voorjaarsnota